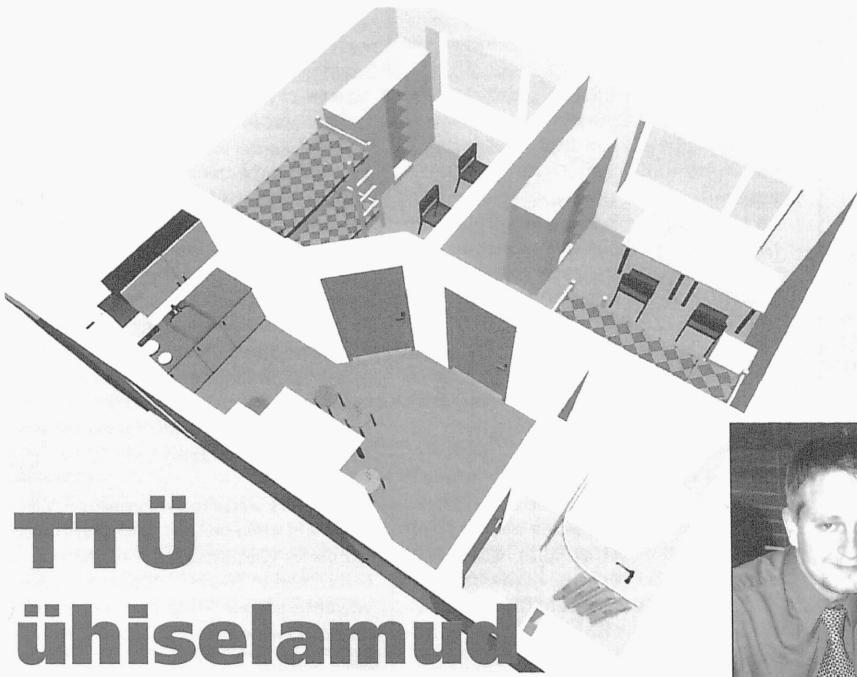


Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT



TTÜ ühiselamud rahvusvahelisele tasemele



Tänases lehes saame avaldada pildi 1. juulil renoveerimisele mineva I ühiselamuruumilahendusest, mis on boksi-põhine.

Suurprojekti tutvustas Üliõpilasküla juhatuse esimees Esko Parelo (pildil):

Esimesena võtame käsile I ühiselamu. Ümberehituse käigus uuendatakse täielikult hoone sooja-, elektri- ja ventilatsiooniseadmed, katus, ukсед-aknad, põrandad jne.

Enamus bokse on neljakohalised, mis tähendab 2 elanikku kummaski toas. Igas

boksis on kööginurk, eraldi duširuum ja WC. Lisaks kaabeltelevisioonile loodame pakkuda interneti püsühendust ja ühiselamu arvutivõrgu kasutamise võimalust.

Hoone keldrikorrusele tuleb selvepesula ja saun. Võimalik, et ka toitlustuspunkt (baar).

Praeguse Piko-pubi asemel tulevad esimesele korrusele eritoad liikumispuuetega üliõpilastele. Kogu ühikamööbel valmistatakse eritellimusel.

Ühiselamu renoveerimisprojekt valmis arhitektuuribüroos Pilter & Taras. Turvasüsteem põhineb kiipkaardiga pääslal.

Riigihankekonkurss ehitaja leidmiseks on välja kuulutatud ja enne jaanipäeva selgub võitja, et 1. juulil ehitust alustada. Esimesed elanikud peaksid euronormidele vastavatesse tubadesse sisse kolima tänava detsembri alguses. Ühikakoha maksumus saab olema esimesel majutusperioodil 600 krooni kuus, millele lisanduvad kommunaal(vesi, küte, elekter)kulud.

Tudengeil, kes soovivad kohta uuenenud ühikas, tuleb oma soovivaldustega pöörduda üliõpilaskülasse (Akadeemia tee 7, I korrus).

M&M

TTÜ tudeng võitis esindusliku esseekonkursi

Hansapanga ja Pärnu Konverentside korraldatud esseekonkursi "Internet ja kasu" tulemused: I koht - Alar Kangur (Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna magistrant), "Uus maailm, uus konkurents"; II-III koht - Holger Berg, "Internet ja müüt"; II-III koht - Rael Artel, "Net.art kunstikonventsioonide kõigutajana. Rollimängud sajandivahetusel".



ALAR KANGUR (S 1974): lõpetanud 1999. a TTÜ diplomiõppe ärikorralduse õppesuunal, jätkab õpinguid majandusteaduskonna magistriõppes; a-st 2000 Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse majandus-ekspert; Korp! Rotalia liige; kuulub 20 Eesti parima maletaja hulka.

Esseed loe lk 3

Esimene samm kaksikülikooli loomise suunas



Tallinna Tehnikaülikooli rektor prof Andres Keevallik ja Helsingi Tehnoloogiaülikooli rektor prof Paavo Uronen kirjutasid Helsingis alla ühismemorandumile, mis näeb ette ulatuslikku koostööd hõimurahvaste juhtivate tehnoloogiaülikoolide vahel.

Tiheneva koostöö tulemusena võib kujuneda omaladne kaksikülikool (*twin-university*), tulevase Läänemere-äärse koostöövõrgustiku sõlmpunkt. Tallinna Tehnikaülikool on juba asunud õppekavade kooskõlastamisele oma naaberülikooliga. Planeeritakse laialdast üliõpilaste ja õppejõudude vahetust, ühiste kraadiõppekeskuste asutamist ja suvekoolide korraldamist, laborite ühiskasutamist ning ühiseid teadusuuringuid.

Kaksikülikooli idee ühe autori, TTÜ rektori Andres Keevalliku sõnul on tegemist ülimalt kaasaegse lähenemisega hariduspoliitikas, mis ülikoolide võrgustumise kaudu tekitab sünergia teaduses ja õppetöös, optimeerides nii materiaalse- kui inimressursi kasutamist.

M&M

M&M Teised meist

Teade kaksikülikooli ideest levis eesti ajakirjanduses kulutulena, see avaldati suuremais raadiojaamades ning reedel, 8. juunil eraldas sellele oma uudisküljel palju ruumi "Postimees". Sama lehenumbri arvamusküljel on avaldatud rektor Andres Keevalliku suunda näitav kirjutis "Eesti Tehnopol – arengu kiirendi. Tehnikaülikool loob kaksikülikooli Helsingi Tehnoloogiaülikooliga".

TTÜ Aasta Vilistlane 1996, Silmet Grupi juhatuse esimees Tiit Vähi kommenteerib samas kaksikülikooli ideed järgnevalt: "Sidemete tugevdamine Helsingi Tehnoloogiaülikooliga, suund kaksikülikoolile on hea uudis – tehnikaülikool kui inseneriteaduste kants vajab rahvusvahelist koostööd. Kui see ülikool tugevneb, on see kasulik meile kõigile – nii inseneridele kui ka kogu Eesti majandusele".

M&M



6. juunil sõlmiti koostööleping Tallinna Tehnikaülikooli ja Eesti Raudteeameti vahel. TTÜ teadlased osalevad raudtee vajalike ekspertiiside tegemisel, viivad läbi katsetusi materjalide, keeviste ja rööbastega, annavad konsultatsiooni raudteeinfrastruktuuri ja raudteeveeremi valmistamise materjalide valikul jne.

Lepingule kirjutasid TTÜ poolt alla prorektor Peep Sürje (vasakul) ja Raudteeameti peadirektori kt Oleg Epner.



In medias res

Asja juurde

Esimene aastaring uuel spiraali-keerul



Mart Ummelas
toimetaja

Aastavahetuse eel kirjutas **Mente et Manu** vastutav väljaandja **Olavi Pihlamägi** uuenenud lehe sügissemestrit kokku võttes: "Pea neli kuud on Tehnikaülikooli lehel uus kujundus ja, loodan väga, et ka mõnevõrra uuenenud sisu. Tegijatena oleme uhked klantsi paberi ja värvilise trüki ning veelgi enam positiivse tagasiside peale. Samas on neid, kellele ei meeldi lehe kriitika, kes peab musta pesu pesemist avalikkuse ees sobimatuks, kes leiab, et akadeemiline hõng on kadunud..."

Tänaseks pole klantspaberis ega korralikus trükis enam midagi erakordset ja ka lehe kriitika on küllap muutunud mõnevõrra talitsetumaks, "akadeemilisemaks". Käivitunud on paar-kolm asjalikku diskussiooni õpetamiskorralduse ja ülikooli identiteediprobleemide üle. Esimest aastat uue nime all jäävad tähistama ka ladinakeelsed rubriiginimed ja lõpusentents, tuumakad juhtkirjad *In medias res*, ajaloorubriik *Tempus edax*, teadus-arendusküljed *Fiat lux!*, värvikad tudengiekstrad jpm.

Meie lehe valdavalt positiivne nägu pole aga olnud niivõrd teadlik valik, kui on tulenenud sellest, et kevadsemestril on meil toimunud tõesti palju märkimisväärselt head, millest kirjutada, mida jäädvustada. Elu meie suures majas on lihtsalt hakanud liikuma, tehakse julgeid plaane ja minnakse jõuliselt edasi. Meiegi ajalehe roll on tähtsustunud: leht ei ole enam üksnes ülikoolis isekeskis kõnelemiseks, vaid TTÜst kogu Eestile teada andmiseks. Julgen väita, et oleme toimetuse muutuvas arvustatavaks infoallikaks mitte üksnes Tehnikaülikooli tegemiste, vaid ka tehnikateaduste populariseerijana laiemaltki, ja seda mitte üksnes trükimeedia jaoks. Nagu osutas viimane TTÜ meedia-audit, peavad meie vilistlased *Mente et Manu* -lehte enda jaoks väga oluliseks infoallikaks, nemad on aga teadupärast juhtpositsioonidel nii Eesti majanduses kui halduses, esindavad meie riigi vaieldamatut eliiti.

Paraku, nagu tänasegi lehe vastukajaveerult lugeda võite, mõne austatud kolleegi meelest olevat nüüdistasemel ja tasuta jaotatav kvaliteetne ülikoolileht endiselt nagu mingi luksus ja priiskamine. Kinnitan, kaugel sellest, kui võrrelda teiste Läänemere-äärsete sõsaskoolide trükitoodanguga, siis näeme, et meil on veel piisavalt arenguruumi. Samal ajal tahaksime kangesti, et meie väidetavalt kõrget koolitustaset tunnustataks teistes maades võrdsena nende enda pakutavaga. Ühendatud anumate seadus peaks nagu seda illusiooni tuhmistama!?

Igatahes kolmapäeval, 13. juunil kutsume kokku need tublid inimesed, kelle abita poleks Tehnikaülikooli ajalehe "Mente et Manu" viimased 34. numbrit ilmunud. Täname eelkõige rektor **Andres Keevallikut**, prorektor **Jakob Kübarseppa**, emeriitprofessor **Boris Tamme**, professoreid **Jaak Leimanni**, **Väino Rajangut** ja **Vello Reedikut**, välissuhete talituse juhatajat **Madli Krispinit**, raamatukogu bibliograafi **Imbi Kaasikut**, teadus- ja arendusosakonna vanemspetsialisti **Marit Seepõldu**, Tudengiekstra toimetajat, üliõpilasesinduse PR- ja avalike suhete juhti **Aivar Hannolaineni**, aga samuti oma kauaaegset kolleegi **Urmi Reinet**, internetikülje eest hoolitsenud arvuti-insener **Olga Rooset** ning muidugi ka üliõpilast **Reimo Leedjärve**, kes näitas end kogu aasta jooksul andeka küljendajana, ehkki õpib hoopis autoinseneriks.

Loodame, et järgmisel aastal meie abiliste nimekiri veelgi kosub! Ühtlasi ootame kõigilt lugejailt suve jooksul uusi ideid ja ettepanekuid. Kohtumiseni!



Toimetus & kontakt

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manu*

Vastutav väljaandja	Olavi Pihlamägi	19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214)
	tel 620 3590	faks 620 3591
Toimetaja	Mart Ummelas	e-mail: martu@staff.ttu.ee ,
	tel 620 3615	www.ttu.ee/ajaleht/
Küljendaja	Reimo Leedjärv	



Vastukaja

Vastuseta või vastamata küsimused?

Vt ka
24. aprilli M&M

Esiteks, kuidas ülal hoida ülikooli mainet? Venelastel on üks hea vanasõna: *Po vnešnosti vstretšajut, po umu provožajut* ('välimuse järgi võetakse vastu, mõistuse järgi saadetakse ära'). Olen üpris veendunud, et parimaks visiitkaardiks meie ülikoolile on mitmekülgsete teadmiste ja iseseisva mõtlemisega arenemisvõimelised kasvandikud, kellel on ka vahendid oma teadmiste ja oskuste väljendamiseks ning uute teadmiste hankimiseks. Infoühiskonnas on seejuures määravaks hea arvuti- ja keelteoskus. Viimane kindlustab ka horisontaalreklaami hea kvaliteedi.

Ülikooli maine kujundamisel on oma osa ka vertikaalreklamil, aga see üksi probleemi ei lahenda, sest see toimib meil enamasti vaid ülikoolisiselt. Tasuta kvaliteetpaberil ülikoolileht, sünnipäeva- ja jõulukaardid igale ülikoolitöötajale, ilusad ametiruumid... See kõik on südantkosutav. Mina isiklikult eelistaksin siiski ajalehe eest maksta, kui tuleb tahtmine seda lugeda. Lepiksin jõulu- ja sünnipäevakaardiga elektroonilisel teel. Kokkuhoitud raha eest võiks ülikool osta oma õppejõududele näiteks WEB CT litsentsi. Kontorite asemel näitaksin külalistele parema meelega korralikke õpperuume ja võimaldaksin neil kõndida mööda koridore, mida ei ähvarda varisemisohu. See teeks ülikooli mainele tunduvalt rohkem head.

Teiseks, kuidas teha nii, et ülikool jääks nooreks? Mina isiklikult eakusefoobiat ei põe. Olen näinud piisavalt raugastunud vaimuga noori ja erksa vaimuga vanu inimesi. Üks hingelt nooremaid õppejõude, kelle juures mul on õnn olnud õppida, oli Melanie Rauk Pedagoogikaülikoolis. Ta oli siis 80-aastane ja nägi "hirmuäratav välja". Lai kortsuline mongolinägu, jalad nagu pakud – ta põdes elevantihaigust ja ei jõudnud hästi liikuda. Lõpuks käisid tudengid tema juures kodus õppimas (ja ei mingit nurisemist ebamugavuste pärast!). Oma särava isiksuse, maheda huumorimeele ja sügavate teadmistega oskas ta sellise igava aine nagu inglise keele teoreetiline grammatika nii huvitavaks teha, et siamaani on mees.

Juurdekasvu probleem on küll üpris tõsine. Samas ei taha nõustuda noorte ajude suure raha eest sisseostmisega välismaalt. Sellega võime saavutada küll kahtlase väärtusega rahvusvahelise edu, aga oma rahva määrame väljasuremisele. Meie ülikoolis on väga palju andekaid ja võimekaid noori nii magistri- kui doktoriõppes. Me ei hoiu oma noori, ei anna neile võimalust oma loovuspotentsiaali rakendada. Uute valdkondade väljaarendamisel pole määrav mitte ideede uudsus ja perspektiiv, vaid nende taga olevate professorite hulk. Need noored kolleegid, kes siiski püüavad midagi teha, langevad sarkasmi ohvriks. Muide, KBFI särgiga käiks isegi. See on legend, mis ei sure.

Kuidas elada paremini? Väga palju abi oleks sellest, kui igal inimesel oleks võimalus teha oma tööd ja teha seda hästi, vähemalt oma võimete piires. Miks ei võiks parandada ja edasi arendada seda, mis on juba hea?

Hr. Pihlamäe artikli pealkiri oli "Vastuseta küsimused", mitte "Vastamata küsimused". Äkki pingutasin asjatult ning nendele küsimustele polegi vastust!? Tõepoolest, kõik oleb ju väärtushinnangutest. Neil, kellele on määravaks hästi palju raha, või neil, kellel muidu ära viskab, soovitan kolida Araabia Ühendemiraatidesse. Eriti suur nõudlus on seal inglise keele ja informaatika õppejõudude järele. Nõutav on vaid magistrikraad vastaval alal. Miinimumpalk on 30 000 krooni kuus, tasuta korter ja lennupilet endale ning endast sõltuvatele inimestele (sellesse kategooriasse kuulub ka elukaaslane - *spouse*). Iga õppejõud saab oma kätusesse sülearvuti. Koormus 12 tundi nädalas. Seal on ka kõrb, mis võimaldab vaadata hästi kaugele. Ei teki seda ohtu, et puude tagant metsa ei näe.

Mari Uibo

TTÜ keeltekeskuse juhataja, dotsent

PS. Tervikuna võite seda kirjutist lugeda internetist meie koduleheküljelt www.ttu.ee/ajaleht

Šveitsi Tudengite Teaduspreemia võitja selgunud

Šveitsi Tudengite Teaduspreemia *Swiss Science Award 2001* võitjaks osutus **JAAN RAIK**, infotehnika teaduskonna doktorant (juhendaja prof Raimund-Johannes Ubar). Osalejaid ootavad mälestusauhinnad.

Järgmine konkurss on 2001/2002. õppeaasta sügissemestril.

Õnnitleme võitjat ja täname kõiki osalejaid aktiivsuse eest!

Peep Palumaa

TTÜ-Šveitsi teaduskoostöö organisaator

Uus maailm, uus konkurents*

N Netscape
I Internet Explorer

TTÜ tudengi võidutöö esinduslikul esseekonkursil

Vaata lk 1

"Kui uus majandus on meile midagi õpetanud, siis seda, et mitte midagi pole kindlat."

Rudiger Dornbusch (Massachusettsi ülikooli majandusprofessor)

Internet – uus religioon või möödunud mood?

"Kõik, mida on võimalik leiutada, on juba leiutatud." Need julged sõnad kuuluvad kunagisele Ameerika Ühendriikide Patendiameti juhatajale, kes aastal 1899 soovitas enda poolt juhitava asutuse likvideerimist. 19. sajandi lõpus inimkonda vapustanud leiutiste laine oli olnud niivõrd silmipimestav, et inimesed lihtsalt ei uskunud, et nende igapäevane elu võiks veelgi rohkem muutuda.

Selle kohta, kui ebatäpseteks võivad kujuneda ennustused tehnoloogia arengu tagajärjedest, ei ole kirjeldatud juhtum maailma ajaloos kaugeltki mitte ainuke näide. Ning ajaloo õppides – kõigisse ennustustesse, mis käsitlevad tehnoloogia arengu mõju meie ühiskonnale, tuleb suhtuda äärmise ettevaatlikkusega.

Kuidas ja kui põhjalikult muudab siis meie igapäevast elu maailma üks suurimaid tehnoloogia saavutus – internet? Erinevate arvamuste spekter on tõeliselt lai. Skaala "parempoolsemas" otsas väidavad interneti religiooni pooldajad, et tegemist on inimkonna suurima avastusega peale ratta leiutamist, mis muudab maailma niivõrd radikaalselt, et kõik majandusteooria õpikud tuleks viimseks puruks rebida. Skaala teises äärmuses kinnitavad interneti skeptikud, et arvutid ja internet ei ole inimkonna arengu seisukohalt ligilähedaseltki niivõrd tähtsad, nagu seda olid omal ajal sisepelemismootor, telegraaf või elekter.

Kui kaugel on revolutsioon?

Kui üksikud erandid välja jätta, siis selles, et **IT-revolutsioon alles algab**, on eksperdid valdavas osas ühel meelel. Enamlevinud põhjendus sellele seisukohale peitub teoorias, mis väidab, et iga tehnoloogia areng on kirjeldatav S-kujulise kõvera abil. "S-kõvera" teooria kohaselt on iga tehnoloogia omakäsitamise faas pikaajaline, kuid **kriitilise massi** saavutamises toimub järgnev levik äärmiselt kiiresti. Erinevatel hinnangutel on maailm arvutite kasutuselevõtu arengus tõenäoliselt poolel teel tegeliku tasemeni, kuid interneti osas ollakse hetkel arengu esimeses faasis. Ekspertarvamuste kohaselt on uue tehnoloogia kasutuselevõtmise ja massidesse jõudmise vahel **40-aastane tsükel**, mis võrdub ajaperioodiga, mille jooksul ühiskonnas üks inim põlvkond täielikult vahetub.

Muutuvate piiridega mänguväljak

Kujutage endale hetkeks ette olukorda, kus Te olete jalgpallivõistkonna kapten. Keset mängu astuvad platsile kohtunikud ja – tehes väljakut suuremaks – tõstavad ringi selle piirid. Mõne aja pärast tulevad kohtunikud uuesti ja nihutavad mõlema meeskonna väravaid. Sealjuures "unustavad" kohtunikud platsil olevaid mängijaid muudatustest teavitamast.

Sarnane situatsioon on reaalses elus palju tavalisem kui esmapilgul tundub – kas suuremal või väiksemal määral valitseb see suure hulgas tänapäeva ettevõtetes. Mängutingimused on muutunud ning "kohtunik", kes reeglites pidevalt kõikvõimalikke "täiendusi"

sisse viib, on internet (täpsemini – selle kasutusvõimaluste areng).

Järgnevalt on ära toodud kolm peamist muutust, millele tänapäeva ettevõtteid oma igapäevases tegevuses kokku pörkavad.

Esiteks – **internet muudab piire** – need ei ole enam seal, kus ettevõtteid neid varem teadis olevat. Koostöö kõikmõeldavate teiste organisatsioonidega, erinevate operatsioonide ühendamine firmasiseselt ja väliselt, erinevate funktsioonide sisseostmine – kõik see muutub järjest lihtsamaks ja vähemkulukaks. Võimalikuks saab kodu töötamine ning kaovad geograafilised piirid. Teiseks – **internet toob juhtimise avalikkuse ette**. "Ma olen sunnitud eeldama, et iga bitt minu kohta käivat informatsiooni edastatakse minu töötajateni ja klientideni. See on sama, nagu olla läbipaistvas akvaariumis," on tabavalt öelnud arvutifirma Novel tegevjuht Eric Schmidt. Palju läbipaistvam on ka ettevõtete hinnapoliitika. Ettevõtteid on sunnitud lubama oma kliente ja hankijaid "masinavärgi sisse". Seda tehes saavad kliendid jälgida nende poolt esitatud tellimuste täitmist ning hankijad kasutavad oma tootmisprotsessi planeerimisel infot, mis on pärit otse nende klientide andmebaasidest. Samuti on ettevõtte töötajatel võimalus pidevalt jälgida, kui palju nad analoogset tööd tehes teeniksid teistes ettevõtetes. Kolmandaks – **internet suurendab kõikmõeldavate standardite osatähtsust**. Lisaks tarkvara-standarditele vajavad ettevõtteid järjest enam kokkulepitud põhimõtteid küsimustes nagu: kuidas suhelda interneti teel klientidega, hankijatega, töötajatega, töötajatega jne.

Globaalne võidurelvastumine

Internet tähendab võidurelvastumist. Ettevõtteid ei saa infotehnoloogia arengut ignoreerida. Et konkurents püsida, on nad sunnitud infotehnoloogiasse investeerima, ning kõik, mida nad väga tihti sellega saavutavad, on kõigest konkurentidega samale tasemele jõudmine. Interneti ja infotehnoloogia areng mõjutab erinevaid majandusharusid äärmiselt erinevalt. Paljude majandusharude ettevõtete kasumiaruannete struktuurid muutuvad tundmatukseni.

Kõigele vaatamata ei pruugi eelkirjeldatud võimalused suurendada ettevõtete kasumeid. Paradoks seisneb siin selles, et koos kulude vähenemisega võivad väheneda ka tulud.

"Maailma majandust ootab ees läbivate struktuursete muutuste periood. **Erinevate riikide majandused läbivad külluslike kasvutsükleid, kuid need tulud ei jaotu ühtlaselt**. Paljud praegused töökohad ja ettevõtteid kaovad turult."

Internet on 21. sajandi suurim tulude ümberjagaja. Meid eesootaval muutuste ajastul võivad need, kes suudavad järjest enam ja enam muutuva turusituatsiooniga kõige kiiremini kohaneda. Edu võti ei peitu ainult infotehnoloogias ega ka ainult töötajate kvalifikatsioonis, vaid nende kahe efektiivses ühenduses.

Alar Kangur

* Avaldatakse lühendatult, tervikuna võib lugeda internetiaadressil: <http://www.konverentsid.ee>

M&M

Vivat!

Tehnikateadlane Arvo Ots 70

26. juunil ületab 70 aasta raja viljakas tehnikateadlane, TTÜ professor, Eesti TA akadeemik ning Soome TA liige **Arvo Ots**, kelle teadustöö on edendanud Eesti energiateadust 45 aasta.

Arvo Otsa sünnikoht on Pärnu, kuid kooliaastad möödusid Viljandis. 1950. aastal ta tollase Tallinna Polütehnilise Instituudi mehaanika teaduskonda, soojusenergeetika erialale.

1955. a. lõpetas Arvo Ots *cum laude* TPI Mehaanikateaduskonna soojusenergeetika insenerina ja asus tööle Eesti TAsse nooremteadurina. 1958. a. valmis tehnikakandidaadi väitekirja "Põlevkivitolmu põletamine". Aastast 1960 on A. Ots aga oma tegevuse sidunud Tallinna Tehnikaülikooliga, toona valiti ta soojusenergeetika kateedri dotsendi ametikohale. Suur töövõime ja uurijaloomus on võimaldanud edukalt ühendada teadusliku ja pedagoogilise töö. Juba 1968. a. kaitses ta doktoriväitekirja "Soojusfüüsikalised ja keemilised protsessid põlevkivitolmulites". Samal ajal asus A. Ots juhtima soojusenergeetika kateedrit ja ka tööstusliku soojusenergeetika teaduslabori juhtimine hakkas üha enam koostuma A. Otsa kätte seoses I. Öpiku pühendumisega tööle TAs. Sellest ajast peale on A. Ots vahetpidamata olnud soojusenergeetika kateedri ja seejärel selle õigusjärglase TTÜ Soojustehnika Instituudi eesotsas. 1983. a. valiti ta Eesti TA akadeemikuks.



Õppetöös on A. Otsa põhiaine olnud termodünaamika, kuid ta on õpetanud ka teisi, eelkõige katlatehnikaga külgnevaid õppeaineid üliõpilastele ja magistrantidele. Tema sulest ilmus 1972. a. termodünaamika õpik.

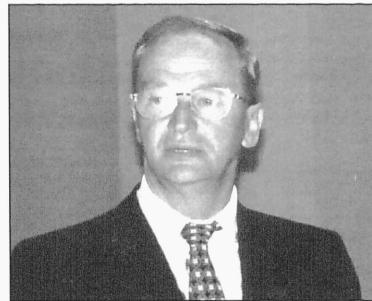
Kahel korral on A. Otsa teadusalane tegevus pälvinud riikliku preemia (1970; 1980).

A. Ots on alati väga tähtsaks pidanud mitmekülgseid teadusalaseid sideid nii ida kui ka läänega, mistõttu on tal energiateaduse valdkonnas rahvusvaheline autoriteet ja tunnustus. Mõõdundu aasta veetis Arvo Ots Clausthali Tehnikaülikoolis, kus juhendas noori ning jätkas oma uurimistööd kütuseühikute arendamise alal.

Tema algatatud suures mahuline uuendusprojekt luua Eesti tarbeks algupäraseid väikekütuse kütetekalaid, kus kütuseks võib olla nii õli, gaas kui ka pelletid.

Õnnitleme Arvo Otsa juubeli puhul ja soovime talle jätkuvat energiat, teotaset, värsked ideid ja vastupidavust paljudeks aastateks!

Kolleegid soojustehnika instituudist



Rein Jürgenson 65

ta jõudnud kindlasti TTÜ ühe kõige viljakama õpikute autori austava tiitlini. Samavõrra võiks teda pidada TTÜ hea käekäigu ja tasemel akadeemilise hariduse eest võitlejaks. Nii kateedrijuhatajana, direktorina kui dekaanina on ta esimene mõte iga uue "reformi" puhul – kas see ikka on edasiviiv ja kasulik? Tõestamiseks oma valitud tee õigsust on ta oma kolmest lapsest kahel lasknud õppida infoteaduse erialal. (Poeg Sven meelitati meilt õppejõu ametist ära ja on praegu Eesti suursaadikuks USA-s).

Olles positiivselt nõudlik teiste vastu, ei tavatse ta ka ennast hellitada. Alati on ta täpne, ettevalmistatud ja eesmärgipõhine tegutsev ning teisi innustav. Soovime juubilarile palju jõudu, särtsu ja tervist edaspidiseks!

Kolleegid infotehnoloogia teaduskonnast

M&M

Point!?

Mis ühendab endist ja praegust Tallinna linnapead?

Vastus: Loomulikult meie ülikool, kuhu Jüri Mõis saab õppima Pärnust ja Tõnis Palts Saaremaalt.

Usutluses TV 3 "Kahvlis" väitis Palts, et ilma "rauakoolita" ta vaevalt Tallinna oleks tulnud.

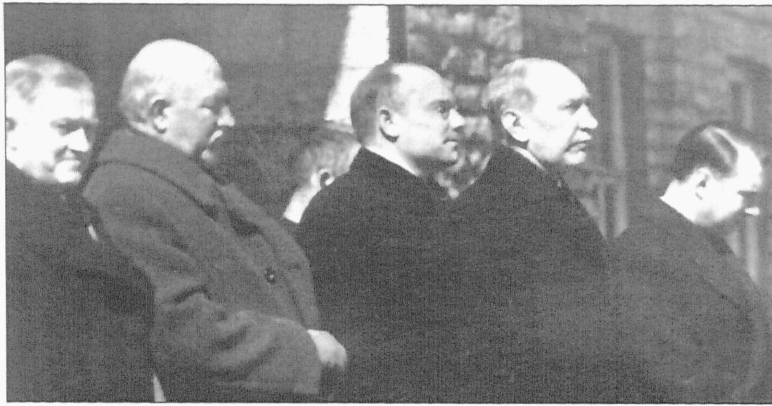
Jüri Mõis valiti eelmisel aastal TTÜ vilistlaskogu poolt Aasta Vilistlaseks, kas...?

Loodame, et hr Mõisa antud lubadused TTÜ arengule kaasa aidata, leiavad sooja poolehoiu ka uue meeri südames.



Tempus edax

Ablas aeg



1920ndail aastail sündinud tehnikaüliõpilaste tõrvikutega mairongkäigu traditsioon lõppes 1939. a., professorid TTÜ peahoone ees üliõpilaste maitervitust vastu võtmas. Vasakult: prof Jüri Nuut (evakueerus Nõukogude Liidu tagalasse), prof Ottomar Madison, prof Oskar Martin (põgenes 1944), rektor Paul Kogerman (küüditati 1941), teaduslâhetusel viibinud prof Vladimir Paavel jäi 1940. a Saksamaale.

Mälestame repressioonide ohvreid

1941. a juuniküüditamine ja arreteerimised 1940–1941 hävitasid meie rahva ja riigi poliitilise ja vaimueliidi ning sõjaväe juhtkonna. Ka eesti tehnikaintelligents kaotas silmapaistvaid spetsialiste ja avaliku elu tegelasi. Küüditamise 50. aastapäeval meenutame ja mälestame neid TTÜs 1918–1941 töötanud õppejõude, kes langesid repressioonide ohvriks 1941. a. Praegu teadaolevaid andmetel oli neid 16, kes arreteeriti või küüditati. Olgu mainitud, et nad olid riigi- või omavalitsustegelased, tööstusjuhid või riigiametnikud, mitmed neist võtsid osa Vabadussõjast. Isikunimedele on lisatud eluaastad, eriala ja viiteid tegevusalale Eesti avalikus elus.

Eduard AVIK (1891-1942), mehaanikainsener, Veeteede Talituse direktor, Riigi Sadamatehaste nõukogu esimees, Vabadusristi kavaler.

Andres GRAUEN (1889-1942), laevahitusinsener, Kaitseministeeriumi "Arsenali" ja Sadamatehaste insener, eesti tehnika-ajakirjade peatoimetaja.

Karl IPSBERG (1870-1943), ehitusinsener, teedeminister, Asutava Kogu, I ja II Riigikogu liige.

Alfred KOCH (1883-1941), tehnoloogiansener, Raudteede Veodireksiooni osakonnajuhataja ja Peatehaste juhataja, kaitseliitlane.

Frants KOGEL (1882-1949), tehnoloogiansener, Tallinna elektriijaama juhataja, Tallinna Gaasi ja Veevärgi juhataja.

Paul Nikolai KOGERMAN (1891-1951), keemik, akadeemik, haridusminister, Eesti Rahvuskogu ja Riiginõukogu liige, vangilaagris 1941-45, toodi taastama Eesti põlevkivitööstust, 1950/51 nimetati kodanlikuks natsionalistiks.

Herman KOPVILLEM (1880-1942), majandusteadlane, metsatööstur ja metsaeksportfirma direktor.

August LEPIK, ka Leppik, (1891-1947), insener-agronoom, Kultuurtehnikabüroo juhataja, Põllutööstusministeeriumi Katastri ja Maakorralduse osakonna direktor.

Benjamin MARTIN (1892-1957), insener-agronoom, Põllutööstusministeeriumis abidirektor, Masinatarvitajate Ühistute Liidu esimees, vabanes 1957.

Ernst MASIK, ka Maasik (1890-1949), laevahitusinsener, laevasõidu nõunik, II Riigikogu liige, eraettevõtja.

Johannes PALS (1903-1941), insener, mereväe kapten allveelaevade elektriasjanduse alal, Vabadusristi kavaler.

Artur Aleksander PIHKAL (1885-1941), ehitusinsener, Raudteevalituse Ehitusameti osakonnajuhataja, Eesti Raudteede Talituse direktor.

Johannes TAIMSALU (1891-1943), elektriinsener, Vabadussõjas mereväeleitnant, Kaitseministeeriumi "Arsenali" osakonnajuhataja, AS "Franz Krull" Masinatehase juhatuse liige, direktor, Tallinna linnanõunik.

Jaan TAMMSAAR, ka Ervin Tamman (1900-1942), mehaanikainsener, oli firmajuht Danzigis, eesti rekordite omanik teivashüppes, spordiajalehe korrespondent.

Mart TUISK (1889-1942), sõjaväelane, Vabadusristi kavaler, a-st 1921 kindralstaabi teenistuses, TTÜ Riigikaitselise Õpetuse Instituudi juhataja 1938-40.

Anton UESSON (1879-1942), ehitusinsener, Tallinna linnanõunik, linna- ja Insenerikoja esimees, I Riigikogu, Riigivolikogu ja Riiginõukogu liige.

12 endist õppejõudu arreteeriti detsembris 1944 või 1949/50. Välismaale põgenes 1943/44 kokku 89: tehnikumi-aegsed õppejõud, assistendid, õppeüle-sande täitjad ja nende seas 11 professorit. Siiani on teadmata 10 isiku saatust.

Imbi Kaasik

M&M kommentaar: Sõjaseelseist õppejõududest kaotas meie ülikool nõukogude okupatsiooni tulekuga seega ligi pooled.



Sic!

12. – 15. juuni

Biomeditsiinitehnika keskuse töötajad professorid **Hiie Hinrikus ja Kalju Meigas** ning teadur **Jaanus Lass** esinevad IFMBE IX Vahemere-maade biomeditsiinitehnika konverentsil Pulas, Horvaatias.

13. juuni

Välissuhete talitus korraldab infoseminari Leonardo da Vinci üliõpilaste vahetuse projekti *Quest for Europe* tutvustamiseks teaduskon-dadele. Jälgige reklaami www.ttu.ee/external/

13. – 16. juuni

Tartus VIII Balti riikide üli-koolide rektorite konverents *Is there a Baltic Sea University Space in Europe*. Tallinna Tehnikaülikoolist osalevad konverentsil rektor **Andres Keevalik**, prorektor **Peep Sürje** ja haldus-direktor **Peep Jonas**.

14. juuni

Tallinna Tehnikaülikooli Aka-deemiline Meeskoor ja Eesti Rahvusmeeskoor esitavad leinapäeval Estonia kontserdisaalis Neeme Järvi diri-geerimisel Eduard Tubina "Reekviemi langenud sõdurile".

15. juuni

Tartus toimub traditsiooniline TAMide (Tehnikaülikooli Akadeemiline Meeskoor vs Tartu Akadeemiline Meeskoor) korvpallilahing. Viimasel kahel aastal on võidutsenud *tipikad*, kuna mängu korraldamiskohustus on kaotajatel, pole viimasel ajal Tallinnas mängida tulnudki.

15. – 16. juuni

Prorektor **Jakob Kübarsepp** osaleb Eesti TA korraldataval 8. Balti intellektuaalse koostöö konverentsil (patroon president Lennart Meri).

Ettekandeid ka Lätist, Leedust ja Soomest.

16. juuni

TAM osaleb Tartus toimival 6. poistekooride laulupeol.

17. juuni

Tallinna Tehnikaülikooli külastab Toronto Ülikooli professor, TTÜ audoktor **Olev Träss**. Kõneldakse üliõpilastele stipendiumite jagamisest.

19. juuni

Eesti Presidendi **Lennart Meri** vastuvõtt Kadriorus ülikoolide ja kõrgkoolide parimatele lõpetajatele. TTÜst võtab osa 6 lõpetajat.

19. juuni

Kell 14.00 toimub Tallinna Tehnikaülikooli nõukogu sellekevadine viimane istung.

Päevakorras:

- * TTÜ õppe-tegevuse kvaliteedita-gamise süsteemi käivitamisest – õppe-prorektor **Jakob Kübarsepp**, prof **Tiit Kaps**,

- * akadeemilise struktuuri muuda-tused,

- * intellektuaalomandi eeskirja vastu-võtmine,

- * eelarveeskirja vastuvõtmine,

- * professorite valimine,

- * nõukogu juhatuse kokkuvõte nõukogu tegevusest 2000/2001. õp-peaastal.

19. juuni – 3. juuli

TTÜ peahoone fuajees näitus "Aka-deemik Arvo Ots 70".

21. juuni

TTÜd külastab Soome VTT (Valtion Teknillinen Tutkimuskeskus) peadirektor **Erkki Leppävuori**. Arutatakse koostöövõimalusi.

Hedvi Valgemäe avalike suhete osakond

Tulekul Üliõpilaste suvemängud 2001



Eesti Üliõpilasspordi Nõukoda (EÜN) koos Eesti Akadeemilise Spordiliiduga (EASL) korraldab 29. juunist kuni 1. juulini Käärikul Üliõpilaste suvemängud 2001.

Eelmisel aastal taaselistatud üliõpilasspordi suuriritusele ootavad EÜN ja EASL seekord üle 300 üliõpilase ligi 20 kõrgkoolist. Kolmepäevase spordiürituse kavas on kõrgkoolide vahelised võistlused **jalgpallis, tänava-korvpallis** (meistrid ja harrastajad), **rannavolles** (meistrid ja harrastajad), **ümber järve jooksus, teatetriatlonis, rattakrossis, ujumises, teate-jooksudes**. Kõrgkoolide rektoritele on mittevõistlus "Rektori päev" ning sellele järgneb arutelu rektorite ja tudengite vahel teemal "Üliõpilassport – kellele ja mida?". Toimub ka hulgaliselt meelelahutuslikke jõukatsumisi, millest põnevamad on auto lükkamine, Seinamäe jooks, frisbee ja puššpall. Õhtuti on tants ning vaba lava neile, kellel on teistele midagi näidata

või öelda. Nii nagu igal õigel võistlusel, on ka Üliõpilaste suvemängudel 2001 parimatele auhinnad, mis valitud just üliõpilase meele järele.

Suvmängudele registreerumine on lihtne ning kestab ürituse alguseni. Seitse söögikorda, võistlustest ja kultuuriüritustest osavõtt ning ööbimine telklaagris maksab alates juunist 350 krooni. Kes telkides ei soovi ööbida, võib broneerida endale soodushinnaga koha Kääriku hotellis.

Osalemisest suvemängudel on teatanud Sisekaitseakadeemia, Akadeemia Nord, Eesti Mereakadeemia, Audentse Kõrgem Ärikool, Kõrgem Sõjakool, Tartu Ülikool, Concordia, Tallinna Tehnikakõrgkool ning Tallinna Tehnikaülikool.

Kõik üliõpilased ja õppejõud saavad registreeruda ja täpset infot interneti-aadressilt www.ut.ee/easl/suvmeng või EASL-i telefonidel 07 333 233 või 052 00 841.

Jaak Raie
EASL-i projekti juht

Simplex sigillum veri (Boerhaave)

Tõe tunnus on lihtsus